

на реструктуризацію боргів і на захист інтересів банків, а не на списання прострочених боргів за кредитами.

Але те, що можливість визнати фізичну особу банкрутом є необхідною для України неможливо піддати сумніву. Як показує світова практика це допоможе зменшити обсяг проблемної заборгованості, зокрема й у фінансовій галузі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Проект Закону про реструктуризацію боргів фізичної особи або визнання її банкрутом № 2353а від 14.07.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=2353%E0&skl=9.
2. Банкрутство фізосіб: проблеми та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bankruptcy-ua.com/articles/170>.
3. Як фізособі стати банкрутом? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/golovna/yak-fizosobi-stati-bankrutom.html>.

Анастасієва Вікторія Вікторівна

*студентка 3-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., ст. викладач Адаховська Н.С.*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У ВИПАДКУ ПРИДБАННЯ НИМИ ТОВАРІВ НЕНАЛЕЖНОЇ ЯКОСТІ

У сучасних умовах розвитку суспільства важливого значення набуває питання захисту прав споживачів. Здійснення в Україні соціально-економічних та політичних перетворень зумовлює необхідність підвищення ефективності захисту прав громадян і, зокрема, забезпечення реалізації передбаченого у ст. 42 Конституції України обов'язку держави захищати права споживачів. Кожна особа фактично щоденно стає споживачем певної продукції, робіт чи послуг, укладаючи при цьому договори. Доволі часто продавці включають у дані договори недобросовісні умови, котрі завдають шкоду, порушують права споживачів. Серед підстав, що можуть створювати небезпеку порушення прав споживача можна виділити: споживач, як правило, є необізнаним щодо стандартних умов договору, користуючись цим, продавець включає свої умови посиляючись на стандартні; шриффт тексту договору та об'єм не викликають у споживача бажання уважно прочитати його або ж прочитавши його він не розуміє змісту, так як не є фахівцем у сфері продажів та надання послуг; нерідко

споживач не може внести зміни в договір так як службова особа фірми продавця не має на це повноважень. Завдяки цим обставинам продавці вміло використовують своє переважне становище та завдають збитків споживачам. У випадку, коли угода між споживачем та продавцем містить в собі умови, котрі суперечать вимогам законодавства, споживач може звернутися до суду для визнання договору недійсним [1, с. 129].

Розглядаючи справи про порушення прав споживачів, суди стикаються з труднощами, оскільки законодавство містить безліч недоліків.

Так, прогалиною в законодавстві можна вважати те, що ст. 708 ЦК України і ст. 8 Закону України «Про захист прав споживачів» (далі Закон) не передбачено права покупця товару неналежної якості на відшкодування збитків, котрі завдані товаром. Відсутність у зазначених ситуаціях безпосередньої норми про відшкодування збитків за продаж товару неналежної якості може давати підстави для сумнівів у правомірності задоволення таких вимог, адже даний Закон за інші порушення передбачає можливість відшкодування збитків, прикладом можуть слугувати відшкодування збитків споживачу у разі виявлення недоліків у виконаній роботі (ч. 3, 4 ст. 10); відшкодування збитків виробником продавцю, яких він зазнав у зв'язку із задоволенням вимог споживача (ч. 12 ст. 8). Можна говорити про наявність вибіркового підходу законодавця до нормативного закріплення за споживачем права на відшкодування збитків, що заподіюються товаром неналежної якості. Обґрунтовуючи необхідність вирішення цієї проблеми, необхідно звернутися до ст. 234 ЦК УРСР 1964 року, в якій прямо зазначалось, що покупець, у разі продажу йому речі неналежної якості, мав право на розірвання договору з відшкодуванням збитків. Отже, враховуючи наявність такого законодавчого досвіду, доцільно було б включити до статей дані положення [2, с. 22].

Аналізуючи відносини у сфері захисту прав споживачів можна стверджувати, що у більшості випадків продавці відмовляються задовольнити вимогу споживача. Така ситуація є типовою для нашої держави, і винуватими у цьому є деякою мірою самі споживачі, так як не завжди при заявленні своїх вимог вони можуть документально їх підтвердити. Юридична неосвіченість покупців призводить до зловживання із боку продавців, котрі не прагнуть видавати усі документи на товар. Проте, основною підставою відмови споживачам у задоволенні їх вимог є посилення продавців на порушення правил користування чи зберігання товару споживачем. Закон встановлює, що при необхідності визначення причини втрати якості продукції, продавець зобов'язаний організувати проведення експертизи продукції, що проводиться за його рахунок. Проте, Законом не регламентовано коли саме виникає необхідність в підтвердженні недоліків товару експертизою і хто визначає таку необхідність.

Непоодинокими є випадки, коли замість висновку експерта надається висновок сервісного центру, котрий здійснює гарантійне обслуговування та може навіть перебувати у договірних відносинах із продавцем, що суперечить суті експертизи, яка має здійснюватись на принципах законності, незалежності, об'єктивності і повноти дослідження. У справі за позовом «М» до «Н» про розірвання договору та відшкодування збитків суд установив, що позивач придбала у відповідача нагрівальний килим. У період гарантійного строку килим вийшов із ладу, тому позивач звернувся до відповідача з проханням виконати гарантійний ремонт або ж замінити неякісний товар. Відповідач, з метою встановлення причин втрати якості продукції, запропонував проведення експертизи. Ним було направлено килим до сервісного центру. Задовольняючи позов, суд правильно виходив із того, що сервісний центр не є експертною установою, а його висновок – не висновок експертизи, тому не є допустимим доказом того, що недоліки товару виникли після передачі продукції споживачу [3, с. 22].

Важливим моментом, котрий призводить до ускладнення захисту прав та інтересів споживачів, є байдуже ставлення людей до своїх прав. Часто споживачі не бажають вплутуватись в довготривалу судову тяганину через низьку вартість придбаної ними неякісної продукції. Тим самим своєю байдужістю вони сприяють погіршенню якості товарів.

Підсумовуючи викладене, можна сказати, що доволі багато питань залишаються неврегульованими на законодавчому рівні або ж врегульовані частково. Споживче право потребує послідовного вдосконалення враховуючи світову практику та досвід України. Адже вірогідно, що недоліки споживчого законодавства вміло використовуються та приносять користь недобросовісним продавцям та ускладнюють захист прав споживачів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Яреськовська І.І. Проблема недобросовісних умов у договорах із споживачами в українському законодавстві / І.І. Яреськовська // Бюлетень Міністерства Юстиції. – 2010. – №7. – С. 124-133.
2. Єгоричева О. Способи захисту прав споживачів у разі придбання ними товарів неналежної якості / О. Єгоричева // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – №10. – С. 20-24.
3. Аналіз судової практики // Вісник Верховного Суду України. – 2013. – №1. – С. 22.